

2.- ELS INICIS DE L'AGRUPAMENT ESCOLTA MARTIN LUTHER KING (1968-1976)

Daniel Gros i Martín

2.1.- Preliminars

Una petita resta de l'Agrupament Escolta Doctor Tenas

Si a l'any 1962 s'acabava l'escoltisme a Sant Just Desvern, l'any 1968 una petita resta d'aquells llobatons que guiava l'Akeela Montserrat Modolell, juntament amb altres joves, iniciàvem de nou la vida escolta a la parròquia. Res no ens havia fet oblidar aquell poc temps, però intens, de Llobató -el Cau, les excursions, els jocs, la presència amant dels caps, etc.-, aquell record el volíem refer de nou. Eren altres temps, altres persones, però el fons el mateix: vam creure que l'escoltisme era una gran eina de formació per als infants i joves. Gràcies, amics que vam iniciar l'Agrupament Escolta Doctor Tenas.

Una parada

Abans de parlar d'allò que era l'inici de l'Agrupament l'any 1968, convindria fer alguna pinzellada sobre el context mediat i immediat dins el qual vivíem posats, així tal vegada comprendrem millor l'actuació a l'hora de valorar la tasca feta.

El context internacional

A grans trets, la situació mundial en els anys seixanta era d'una calma tensa. El final de la Guerra Mundial havia obert encara més ferides i susceptibilitats a Orient i a Occident. El Vietnam altre cop tornava a encendre's. Les lluites d'independència dels diferents països africans se succeïen; les revoltes contra les dictadures bananeres d'Amèrica Central i del Sud eren clams a favor de la dignitat humana; la Xina de Mao Zedong havia defenestrat el vell Chiang Kai Shek, i en aquesta dècada inicia la seva revolució cultural a través del seu famós *Llibre Vermell*; la Guerra Freda

entre els països de l'àrea dels EUA i dels de la Unió Soviètica era un fet, la qual cosa provocà un seguit de crisis i de canvis a nivell mundial tals que aquestes dues potències van comandar els destins de la política i l'economia mundials durant ben bé dos decennis.

Davant d'aquesta supèrbia i prepotència, la població mundial respon a poc a poc, car els cada cop més poderosos mitjans de comunicació no poden, malgrat la censura, minimitzar el problema. L'exemple de Ghandi arrela als EUA i s'inicien uns corrents de pensament pacifista que cuallen ràpidament entre els joves. Això s'escamparà arreu del món. La ciència ajudarà a créixer l'home cap a una dimensió laicament còsmica. El món es fa petit i creix la consciència d'una única Terra per a tothom. Un nombre important de gent culta i sensible surt en defensa dels Drets Humans. L'Església, a través de Joan XXIII, fa un pas endavant quan convoca el Concili Vaticà II, deixant que entri aire fresc i ventili als quatre vents l'Evangelí, sempre nou, de Jesús. Tot sembla giravoltar-se a mesura que s'enterren els vells esquemes socials i eclesials. La finestra restava oberta i la ventilació, assegurada, era només qüestió de temps. Tot era possible en aquells anys!

El context català

Igual que a Espanya, però amb els elements que ens són característics com a nació, aquella alenada d'aire fresc provinent de l'exterior anava inundant a poc a poc tot aquell món gris i de por que el general Franco havia imposat fins aleshores. Qualsevol manifestació sindical, cultural, etc.- per petita que fos- celebrada en públic o en privat era bona per afeblir la dictadura, per crear sentiments de llibertat i d'identitat catalana. Des de l'exili o des de dins, l'oposició creixia unida, i cada cop més, des de qualsevol estrat de la societat, les veus oportunes recriminaven aquella situació.

Era evident que, tal com passava en molts països, l'actitud d'enfrontament passiu o actiu era una tasca feixuga i sovint malentesa per una bona part de la població, la qual obertament o des de la indiferència jugava a mantenir aquella situació d'injustícia permanent.

L'Església catalana, en general, jugà un bon paper en aquest canvi, primer treballant activament a favor de les llibertats i després oferint llurs edificis per a nombroses reunions clandestines, tot aprofitant el tracte de favor que el règim li havia dispensat fins aleshores. Aquest tracte de favor

s'anà clivellant quan a poc a poc es veié que l'Església permetia massa condescendències i sovint formava part d'una oposició al règim polític de Franco. Així doncs, a Barcelona, la "Caputxinada" el 1966; les corredisses de capellans per la Via Laietana colpejats per la policia; el funeral de l'abat Aureli M. Escarré al convent de les monges benetes del carrer Anglí; la creació de Comissions Obreres a la parròquia de Sant Medir, o les reunions de l'Assemblea de Catalunya, entre d'altres menes de resistències actives o passives, són fruit no pas d'una casualitat, sinó d'una recerca de la identitat eclesial i nacional perdudes.

L'anhel de veritat i llibertat estava pel damunt del temor d'ésser reprimint, torturat o mort. Fer un món més just era a les nostres mans. Qui podia quedar-se satisfet a casa? La passió col·lectiva per la recuperació democràtica no tenia aturador.

A Sant Just Desvern

Com un poble més, el nostre intentava de treure el llast d'aquella penosa situació a través d'una colla de persones i d'entitats que mai es van doblegar a la política oficial imperant. Com passava en molts llocs, no tots els qui ostentaven alguna representació oficial eren del règim, ans al contrari, tot practicant una política de conveniència feien els ulls grossos i en molts casos ajudaven a no posar impediments, que ja era molt!

Sant Just Desvern, menestral, comercial, residencial i pagès, anava rebent els immigrants procedents bàsicament d'Extremadura, Múrcia i Andalusia, la qual cosa creà un petit nucli industrial, fent nous barris com les cases de la Sanson i els Pisos.

Amb un partit únic, *El Movimiento*, la vida oficial només podia fer les seves celebracions i crear els seus grups.

Endemés de l'Ajuntament i d'altres instàncies oficials, l'aparell estatal tenia el *Frente de Juventudes* amb l'*OJE*, com a lloc més operatiu. Aquesta organització juvenil cobria amb les seves activitats, l'esport, el lleure i la formació ideològica i política del govern del general Franco. Amb la vida política i associativa suprimida, només quedaven dos nuclis forts de vida arrelada al país: l'Ateneu i la parròquia.

L'Ateneu

És on trobem les primeres manifestacions d'aquest canvi, representa el focus cultural de la resistència la qual, a poc a poc, tornava a la llum. A través de l'Orfeó, la nostra música i cant tenen el ressò especial d'un temps robats i que aviat tornarà. És l'Orfeó, també, l'ambaixada del poble i de Catalunya en les seves gires a l'estranger, quan arreu es presenten com a catalans i com a europeus. I les altres seccions: el cor Lo Pom de Flors, la biblioteca, el teatre, la cultura, etc, aniran protagonitzant la tornada a la normalitat en llurs accions: conferències, exposicions, classes de català, recitals de la nova cançó catalana, etc.

La SEAS, a través del senyor Fulgenci Baños i dels antics escoltes de l'AE Doctor Tenas es revitalitzarà de nou i serà un nou focus juvenil d'associacionisme arrèlat al país. Aquest despertar és evidentment controlat per l'aparell repressor de l'Estat: Govern Civil, policia secreta, etc, d'aquí que la celebració de certs actes tenien sempre un aire de suspens i de por.

La parròquia

L'Església de Sant Just Desvern mantenia encara molt viva la torxa de la pastoral i de l'educació lliurada per mossèn Antonino Tenas. Això li conferia una personalitat pròpia, una veu apta i qualificada enmig d'aquell desert social. I sense perdre de vista aquest doble vessant de confessionalitat i de promoció humana, la parròquia oferia per mitjà de l'Escola Núria i de les diverses activitats pastorals un marc idoni on poder respirar llibertat i conèixer quin era el nostre país de debò. L'acció mediàtica dels rectors i vicaris de la dècada, juntament amb l'empenta rebuda a través del Concili Vaticà II oferiran, en més o menys grau, els espais de creixement en la fe adaptada als nous temps, juntament amb una visió del món i del país segons el seu tarannà personal, però sense renunciar mai a les arrels catalanes de llengua i cultura. Estructuralment la parròquia s'influència dels nous valors socials, i a la fi de la dècada, una renovada eclesiologia emanada del Concili, canvià radicalment tot el sentit de la pastoral feta fins aleshores, la qual cosa obligà a una sèrie de modificacions de forma i fons, que no sempre fou entesa i practicada.

Minyons Escoltes, l'escoltisme catòlic

Des que desapareix l'AE Doctor Tenas l'any 1962, fins al 1968, l'escoltisme internacional i català ha donat uns tombs radicals.

Mentre uns continuaran en una línia tradicional en tots els sentits, d'altres intentaran adequar l'escoltisme a les necessitats de l'època.

Durant la primera meitat dels seixanta, l'escoltisme català (de fort signe nacionalista) estava organitzat d'una manera federal, la qual cosa permetia a cadascuna de les diverses opcions treballar independentment el seus valors. Minyons Escoltes, l'escoltisme catòlic que havia crescut sota el guiatge de mossèn A. Batlle) treballava fonamentalment en dos camps: 1.-elaborant uns mètodes de creixement personal del noi, i 2.-dotant aquests mètodes dels instruments d'una fe personalitzada. Calia desvetllar, doncs, responsabilitats polítiques col·lectives i transformar el nostre cristianisme sociològic en un cristianisme personalitzat.

La influència en aquesta etapa de corrents personalitzats, es deu al pensador francès i catòlic Emmanuel Mounier (cal anotar la influència que tingué l'escoltisme en aquells primers anys de la dècada en els distints àmbits de la cultura catalana com ara la cançó, l'expressió editorial, i els àmbits escolar, polític, sindical).

L'any 1966, a les Jornades de Caps de Minyons Escoltes, el tema era el servei. L'esforç era donar a aquest mot mític dins l'escoltisme un nou sentit de dimensió comunitària que depassés l'estadi individualista, en el qual el situaven la majoria dels escoltes. Les conferències foren fetes per mossèn Modest Prats i per Alfons Comín. Aquestes xerrades cal situar-les poc després de la "Caputxinada", quan l'ona d'opressió social i política es trobava en el seu punt més àlgid.

L'any 1967 s'aproven per l'Assemblea de ME els nous mètodes pedagògics de Ràngers i Pioners, que intentaran de donar allò que la nova societat necessita: "treball col·lectiu, reflexió comunitària i progrés personal."

L'evolució del concepte *explorador* (scout), en un món en què ja es troba donat, cap al nou concepte de pioner d'un món en construcció i que cal transformar a través de l'acció serà un canvi significatiu.

Aquest any surten dos llibrets: *Pioners* i *Viu l'aventura*, els quals donen les noves orientacions pedagògiques. En aquest sentit cal remarcar l'ajut i la influència del moviment francès *Scouts de France*, i les aportacions pedagògiques de François Leboutoux.

L'any 1968 es presenta el llibret *Minyons Escoltes als anys 70* que serà

la guia de fons que ens ajudarà a donar contingut al nostre treball personal, i al dels joves durant força anys. És doncs, amb aquesta dinàmica, que neix el nostre AE Martin Luther King.

2.2.-Mossèn Ramon Grané i Prats fa possible de nou l'escoltisme (1968-1969)

Els Joves al Casal Parroquial

Aquell jovent d'entre disset i divuit anys, format en la seva majoria al si de la comunitat cristiana parroquial, no tenia, en general, una activitat organitzada que el fes responsable en alguna àrea de la pastoral o bé d'un possible esbarjo. És ben cert, altrament, que ja feia alguns anys, ja sigui per motius de treball, d'estudi o de lleure, hom havia organitzat pel seu compte l'horari de les seves afeccions, a l'Ateneu, a Barcelona o bé en algun poble de la comarca. Això mateix passava pel que fa a les inquietuds de recerca de la fe.

Però el Casal era com la casa pairal de tot aquell jovent, d'aquí que mai faltaven excursions esporàdiques, sols o amb els de la SEAS, campionats de ping-pong, cine-fòrums, etc.

Els joves havien demanat al senyor rector de fer alguna cosa per refer de nou l'AE Doctor Tenas. Mossèn Ramon els regalà una tenda amb la qual poder fer excursions, però no arribava mai el dia, pels motius que fossin. Un dels llocs de trobada era el Cau de la plaça, Jacint Verdaguer, al qual també s'hi anava per l'hort de la rectoria. Allí recordàvem quan érem Llobatons, o bé passàvem l'estona, fins que mossèn Ramon el destinà a garatge. La feina de treure l'arpillera i les fustes la feren els joves més grans de la parròquia: els Gerardo, J.M. Canal, Mateo, etc. Amb enyorança m'ho mirava i de tot plegat en vaig poder guardar l'escut fet de planxa de ferro de l'antic Agrupament, que presisia el Cau des de la plaça i que va fer Lluís Ramban.

Aquella demanda no caigué en el buit

Per altra banda, segons ens explica Sebastià Sarerols i Miró, fundador de l'AE Martin Luther King, "Ferran Nieto i Camps de Sant Just Desvern i jo, de Barcelona, vam intentar l'any 1966 refundar de nou l'escoltisme, però sense èxit".

Aquells joves de la parròquia per una banda, Nieto i Sarerols per l'altra i el senyor rector al mig, feren madurar el projecte. El dia 16 de juny de 1968 es van trobar a la rectoria mossèn Ramon amb aquells dos escoltes, més Jesús Fontecha, també de Barcelona, i allí decidiren de posar en marxa l'Agrupament amb el nom, sembla que inspirat per Ferran Nieto, de Martin Luther King, el qual feia poc havien assassinat i era senyera de tota una època de lluita pacifista i antiracista.

Feia pocs mesos que el diaca Joan Rovira havia vingut a la parròquia (el 19 de març de 1968) a col·laborar amb el vicari mossèn Joaquim Gomis. L'1 de juny s'ordenaria de prevere, i fou tot seguit el primer consiliari de l'Agrupament.

Crec que aquest va ser un dels projectes reeixits que d'ençà d'alguns anys havia tingut la parròquia. Poc després quallarien dos projectes més: l'esplai *Ara Mateix*, animat per Lluís Segura i Lluís Casals, entre d'altres; i com a fruit de la tradició de cinema parroquial, portat aleshores per Lluís Gros la creació del Cine Club Recerca, al capdavant del qual hi havia Lluís Segura, Josep Cañelles, Lluís Gonzàlez, i Salvador Juan entre d'altres.

Posant fil a l'agulla

Després d'aquella primera trobada de mossèn Ramon Grané amb els tres escoltes n'hi hagueren d'altres amb els interessats a formar part del nou agrupament per preparar el curs, el setembre següent. En la primera reunió, quan es parlà del nom que s'havia decidit de posar, hi hagué disparitat de criteris, tot dient alguns que ja teníem un precedent a la parròquia amb l'AE Doctor Tenas i que no ens calia inventar cap nom nou. Altres defensaven el nom d'Abat Escarré, exiliat i mort aquell mateix any. El cert és que es mantingué el nom de Martin Luther King.

Els joves interessats en aquell projecte, alguns dels quals ja foren Llobatons a l'AE Doctor Tenas, eren: Josep M. López i Frigola, Josep Nicolàs i Bellido, Montserrat López i Frigola, Montserrat Nicolàs i Bellido, Francesc Cardona i Rigau, Miquel Àngel Jiménez i Colàs, el seu germà i el més petit de la colla Jesús, en Pere Cañelles i Grau, Josep A. Domínguez i Longàs, Jaume Guasch i Pagès, i Daniel Gros i Martín.

Endemés, els tres animadors escoltes feren la crida entre els seus coneguts i així van venir Rosa Jiménez i Josep Sala de Sant Just Desvern, que eren a l'AE Sant Jordi d'Esplugues de Llobregat i d'aquest Agrupament, Enric Bassols i Jover, Joan Nieto i Camps i Juli Ochoa i Gonzàlez.

De Barcelona vingueren Rosa M. de Caso i March, Rosa Arbós i Torres, Anna M. Fontecha i de Caso, Joan Rojas i Montserrat Lapenya.

Organitzar de nou l'Agrupament després de vuit cursos d'absència escolta no fou tasca fàcil, però les ganes de crear un lloc útil per a tots els feia vèncer les dificultats que anaven sorgint. Davant les diferències de criteri, hom les ventilava a raig fet, però d'aquí no es passava.

A poc a poc hom es va anar situant a l'espai que l'Agrupament donava.

El Cau

El Cau era a les golfes de la rectoria, i en dues habitacions que donaven al carrer Bonavista.

El Fulard

El fulard era de fons marró de llana torrada i el ribet groc.

L'uniforme

Per als Llobatons, pantalons de vellut blau, camisa grisa i boina blau marí.

Per a les Daines i l'Esplet, faldilla blau marí i brusa blanca.

Per a la Secció i Clan, camisa grisa. (Vegeu l'article 6.2)

Primeres activitats

Amb les dades que hi ha a l'arxiu de l'Agrupament i amb la col.laboració d'antics escoltes s'ha pogut refer una mica el que foren aquests primers cursos de l'AE Martin Luther King.

De setembre de 1968 a gener de 1969

En aquesta primera etapa fou essencial formar i informar els nous escoltes, els caps i els infants, com també els pares. El consiliari reunia els joves i, davant les inquietuds, donava el seu criteri de formació en la fe.

Cal ressenyar, a tall de síntesi, les següents tasques que des de l'Agrupament o des de les unitats es van fer:

- Cinc consells d'agrupaments
- Reunions de pares.
- Les activitats ordinàries als caus amb els infants
- El Clan *Escarré* durant els dies 16, 17 i 24 de novembre de 1968

organitzà la BO de Nadal a Sant Cugat del Vallès, juntament amb l'AE Sant Jordi d'Esplugues. Es tractava d'adobar la cabana d'una dona gran, a la qual dèiem la *Iaia*. El dia 24 hi ajudà, també, la Secció Unitària, la qual va imposar els fulars als membres de les dues patrulles anomenades Isards i Elefants.

La Secció, a més de les sortides ja esmentades de l'Agrupament, en fa pel seu compte com ara la de Tiana (amb exercicis de pont de mico i d'altres).

Les unitats feien cada dissabte la seva vida diferenciada segons l'edat. Carles Benítez recorda que a la Secció "cada patrulla tenia un raconet al Cau per fer les nostres coses, tot procurant de guarnir-lo al nostre gust. Ens hi trobàvem bé. Les primeres sortides tenien com a objectiu passar el llibret de proves per fer la promesa escolta i saber fer nusos, conèixer els senyals de pista, saber pujar als arbres, ser autosuficient enmig de la natura, tenir coneixements d'orientació, saber respectar la natura en general. Era una manera de sortir de l'ensopiment i de retornar-nos el domini de la natura, el resultat de l'esforç d'un mateix i la satisfacció de menar la pròpia vida i de posar-la al servei dels altres".

La data que s'havia fixat per a la inauguració era la del 19 de gener. S'hi faria un *Mercat de Calaf*, amb els treballs elaborats per cada Unitat, a més a més d'altres activitats i celebracions.

Inauguració de l'Agrupament (19 de gener)

Abans de la celebració Eucarística de les 10 del matí, l'Agrupament féu formació de totes les unitats i es van lliurar les ensenyes a tots els caps d'Unitat.

L'Estol rebé el Tòtem; la Secció, la senyera i el Clan, la senyera de l'Agrupament. L'Estol féu la promesa escolta.

Durant l'Eucaristia es va donar gràcies al Senyor per aquesta empresa i es pregà que donés molts bons fruits. A l'ofertori es beneí la senyera de l'Agrupament.

En acabar la missa s'obrí el *Mercat de Calaf* i durant aquell matí fred de gener van poder compartir amb tothom la joia del nou Agrupament.

A la tarda, i al casal, es féu el festival. L'Estol interpretà *La mort d'en Gerom*, i *El Rei del Nas Vermell*. La Secció va fer diverses actuacions còmiques i cançons. El grup *Henn'ys* de música, féu de les seves i al final el grup de folk *Song del Clan*, amb Josep Nicolàs a la guitarra i els altres amb

allò que podien acompanyar, cantaren cançons de l'època: *Només ho sap el vent, La cruel guerra, Wimmoué, Que lindo el parque Elysian, El ball de la civada* i *Què se n'ha fet d'aquelles flors*, entre d'altres.

De gener a agost de 1969

En aquest darrer tram del curs es produeix, per causes varies, el relleu d'alguns caps de suport que des d'abans del mes de setembre del 68 havien col·laborat a organitzar l'Agrupament. Els nous caps vindran, en la seva majoria, del Clan. Tant Ferran Nieto com després Sebastià Sarerols deixaran



Acte d'inauguració de l'Agrupament a la plaça Verdaguer. D'esquerra a dreta: El CA, Sebastià Sarerols i el consiliari mossèn Rovira. D'esquena, Montserrat Nicolàs fent la promesa escolta.

a poc a poc l'Agrupament. Alguns altres caps com Rosa Jiménez, Josep Sala o Enric Bassols també deixaran les unitats i donaran el relleu als nous caps. Mentrestant l'Agrupament és una olla a pressió, on les pugnes i diferències de criteri sobre l'escoltisme que cal fer són a l'ordre del dia. Sortosament la joventut i la frescor de l'empresa fan pensar que encara hi ha temps, i que les diferències no han d'acabar sempre en trencadissa. Hom cerca trobar el seu lloc per poder treballar.

L'activitat produïda com a Agrupament serà:

a.-Celebrar quatre consells d'Agrupament en els quals s'estudia el dia a dia de l'activitat escolta.

b.-Fer reunions formatives amb el consiliari, els caps i el Clan. També es preparen promeses i s'intenta d'anar endins en el missatge de Jesucrist, com a escoltes.

c.-Fer reunions de pares tant a nivell d'Agrupament com d'Unitat. Una de les propostes del CA era crear un patronat de pares, per assegurar la continuïtat de l'escoltisme. La proposta no arrelà.

d.- Mantenir relacions amb la DDE (Delegació Diocesana d'Escoltisme), sobretot a través del comissari de la comarca del Baix Llobregat, aleshores Josep Maria Astorch, de Cornellà de Llobregat. Es feren diverses trobades de caps d'Agrupament (23-2-69), entre d'altres, com també trobades comarcals amb els infants de les unitats.

e.-Iniciar un contacte amb escoltes d'Esplugues a través d'Ernest Villuendes i Francesc Cardona, organitzant, entre altres activitats un curset de socorrisme al Cau espluguenc.

També, com és natural, es fan excursions i campaments. El Clan s'encarregà de preparar el camp de Setmana Santa a la Llobeta, a Aiguafreda del 3 al 6 d'abril de 1969. El nou cap de Clan és ja Josep M. López, per baixa de Josep Sala. Aquest seria el primer campament d'Agrupament, el qual, sobretot els més joves, recorden amb il·lusió i enyorança, més per la bona fe dels caps, que no pas per l'encert!

Es feren altres activitats conjuntes, i al final de curs tot l'Agrupament féu una sortida a Gallifa, el 5 de juliol de 1969.

El nombre d'escoltes a l'Agrupament durant el curs era de 21 caps i 29 membres, comptant que les llistes de Llobatons i la Secció Unitària són incompletes, fan 50 membres en total.

L'activitat a les unitats

Estol. - Els nous caps de relleu seran Rosa M. de Caso, Rosa Arbós, Josep Nicolàs i Montserrat Nicolàs.

Endemés de l'activitat ordinària als caus, els Llobatons i les Daines participen, entre d'altres, a la trobada comarcal de Branca del Baix Llobregat a Gelida.

Excursió d'Agrupament (23-2-69). Camp de Setmana Santa a la Llobeta (del 3 al 6 d'abril de 1969). Excursions pel terme.

Camp d'estiu a Gallifa (14-20 de juliol), el pressupost era de 500 ptes. El 18 hi hagué el dia dels pares, i es donà gràcies conjuntament amb una eucaristia celebrada pel consiliari mossèn Joan Rovira. Hi col·laborà el Clan *Escarré* i Jesús Jiménez amb alguna de les seves germanes. Finalment, a Sant Cugat del Vallès, es féu la darrera sortida el dia 18 d'agost.

La Secció Jaume I. - En aquest darrer tram del curs, els nous caps seran Francesc Cardona i Juli Ochoa.



Mossèn Ramon Grané i la Unitat Llobatons a les escales de l'església.

Com a Unitat segueix la seva pròpia dinàmica i fruit d'aquesta són les activitats que enumerem: excursió i travessa de Centelles al castell (9-2-69); excursió a la Vall de Reis, al Garraf, per passar proves i obtenir el Carnet d'Aspirant (2-3-69); revisió amb els pares del campament de Setmana Santa (3-5-69); sortida de la Patrulla d'Isards a Vallvidrera; excursió a Sant Miquel del Fai per fer les proves de socorrisme i salvament (25-5-69); l'1 de juny es participa a la BO a favor dels discapacitats psíquics, a la parròquia; reunió de pares per tractar diversos afers (21-7-69); visita cultural a Montserrat, travessa, eucaristia i visita al museu (22-6-69). La darrera activitat serà una excursió a Sant Pere de Balenyà el 24-8-69.

L'Esplet Esgrau.- De l'Esplet, no en tenim massa dades que puguem aportar, a més a més de les activitats pròpies fetes al cau. El nom Esgrau és tret d'un poblet menorquí, on l'Esplet volia fer el camp d'estiu de 1969. El nom de les garbes eren Roselles, Joncs, i Carlines.

L'Esplet era de les Noies Guies, i tenien autonomia dins l'Agrupament. Cal recordar que les Guies Sant Jordi era un moviment independent dels Minyons Escoltes. Eren moments on la coeducació no es practicava i on la relació noi-noia tenia encara ombres de tabú, d'aquí el poc pes inicial que tingueren les noies.

Clan Escarré.-El Clan duia per nom el de qui fou abat de Montserrat i exilat a Milà pel general Franco, Aureli Maria Escarré, mort l'any 1968 a Barcelona. El seu funeral fou un acte de fe i de patriotisme reprimat per les forces d'ocupació.

A petició del consell d'Agrupament (15-2-69), anà assumint, a través dels seus membres, les tasques de govern dins l'Agrupament i de fer cap en les diverses unitats. També se li encomana al Clan ajudar, quan calgui, les altres unitats, sobretot en campaments o en activitats que així ho reclamin.

La resta de membres o tot el Clan anà fent la seva tasca al Cau o bé a l'exterior. Enumerem algunes activitats com: les xerrades amb el cap d'Agrupament i el consiliari, l'organització del camp de Setmana Santa (del 3 al 6 d'abril de 1969), i de l'estiu a Gallifa (del 14 al 20 de juliol de 1969). Pel mes de juny edita la primera revista de l'Agrupament sota el nom de *Branca*, la qual no tindrà més continuïtat sota aquest nom. El cap de publicacions de l'Agrupament era Jaume Guasch i Pagès.

2.3.- Curs de prova (1969-1970)

En el novè consell d'Agrupament celebrat a la cala Sant Francesc de Blanes el 8 de juny de 1969, s'intentaria trobar més estabilitat vetllant, sobretot, perquè els caps anessin a les formacions de caps que Minyons Escoltes organitzava. Enguany l'Agrupament quedaria en mans d'aquells joves de la parròquia, a partir de la segona meitat del curs. Sebastià Serarols tot i mantenir una relació de compromís, faria el seguiment des de Barcelona i el nou cap d'Agrupament seria Josep M. Lòpez juntament amb Jesús Fontecha.

A partir del mes de desembre, una nova reestructuració de caps acabaria de donar el relleu definitiu als escoltes de suport: Jesús Fontecha, Rosa Maria de Caso, i Rosa Arbós.

Agraïment sincer

Era el final d'una transició i el principi d'un camí que no hagués estat possible sense l'ajut generós d'aquests escoltes encapçalats per Sebastià Serarols i Miró. L'AE Martin Luther King no els podrà agrair prou l'esforç que van fer. Perdoneu-nos si algun cop les coses no van ser prou ben dites, i accepteu la nostra amistat per sempre. Gràcies.

El treball fet dins l'Agrupament

Els canvis de caps i "anar sols" sense cap experiència durant bona part del curs, seran un seguit de proves que a la fi aconseguiran, gràcies a l'esforç de tots, fer surar el nostre fràgil vaixell. Durant aquest curs de prova mossèn Rovira faria més que mai de consiliari ajudant els caps fins allí on sabia: fent xerrades, fent sortides a l'aeroport o en d'altres indrets. La qüestió era vetllar per la cohesió de l'equip de caps.

A l'arxiu no hi ha massa activitats ressenyades pel que fa a l'Agrupament. Anotem-ne dues: el IV Campament de la Creu Roja Alpina i la celebració del Primer Aniversari de l'Agrupament.

IV Campament de la Creu Roja Alpina

Tant Sebastià Serarols com Jesús Fontecha eren de la Creu Roja Alpina, la qual cosa féu que Josep Nicolàs s'inscrivís com a membre a Barcelona, atret per les activitats que s'hi feien: escalada, salvament, espeleologia, etc.

Aquest conjunt de coincidències feren que l'Agrupament anaren en aquell campament de la Creu Roja. Hi participà la Secció, els caps i els Membres Guies de Servei "*Baden Powell*" (abans Clan *Escarré*). El lloc seria el Forn de Calç a la Torre Negra a Sant Cugat del Vallès, el dies 25 i 26 d'octubre de 1969.

El naixement del Grup d'Espeleologia "Talps" (Rats Penats)

El cert és que durant el IV Campament de la Creu Roja Alpina, es visità la Cova Negra, i un cop a dintre Josep M. López digué: "i per què no podríem fer un grup d'espeleologia?". El suggeriment no caigué en el buit i a partir d'aleshores el Membres Guies de Servei farien no poques sortides de ràpel i *espeleo* pels voltants de Sant Just Desvern i en d'altres indrets. Van adoptar el nom de Talps i més endavant el de Rats Penats. Tingueren com a seu definitiva la SEAS, el 1972, i Juli Ochoa fou un dels seus membres més carismàtics.

Ir Aniversari de l'Agrupament

El dia 21 de desembre es commemorà el 1r aniversari de l'AE Martin Luther King. A dos quarts de 10 se celebrà l'eucaristia, presidida pel nostre consiliari Joan Rovira. Tot seguit es féu el 2n *Mercat de Calaf*. A les 5 de la



Campament de la Creu Roja Alpina. Forn de Calç, a la Torre Negra, a Sant Cugat del Vallès. 25 i 26 d'octubre de 1969.

tarda el festival comptà amb *Els pastorets* representats pels Llobatons i les Daines. La Secció Unitària va escenificar la *Nit de Reis* i els membres Guies, sota el nom de Talps, interpretaren cançons de folk i de protesta.

Nombre total aproximat de membres escoltes de l'Agrupament

Hi havia 11 caps i 32 membres amb llistes incompletes per part de les Daines i l'Esplet. Total: 43 membres de l'Agrupament.

Activitats de cada Unitat

Estol. - En acabar el desembre, l'Estol té els dos germans Nicolàs i Bellido com a caps. Heus ací algunes activitats ressenyades a l'arxiu:

Excursió a Corbera de Llobregat per trobar un lloc on passar la propera Setmana Santa (18-1-1970).

Camp d'estiu a Sant Esteve d'en Bas, a la Garrotxa, dies 2 al 9 d'agost de 1970. De cap només hi assistí Josep Nicolàs. Durant el cap de setmana fou ajudat per Jesús Jiménez.

Secció Unitària "Jaume I". - Com a caps continuaran Francesc Cardona fins al mes de juny, quan es donarà de baixa, i d'ajudant tindrà a Josep Àngel Domínguez. Les activitats seran entre altres:

11 de gener de 1970, sortida del 1r. consell de Secció a la Font de la Salut. El 31 de gener de 1970, sortida a Sant Llorenç de Munt. Del 25 de juliol al 2 d'agost, camp d'estiu al Montseny. El cap serà Pere Cañelles, per la baixa de Francesc Cardona.

Membres Guies en Servei Robert Baden Powell. - Participa en el IV Campament de la Creu Roja a Sant Cugat del Vallès el 25 i 26 d'octubre del 69, i a partir d'aquí es fan nombroses sortides per practicar ràpel, i espeleologia per Sant Just Desvern, el Garraf, pedrera d'espeleòlegs, les coves d'en Manel a St. Llorenç de Munt, les coves de l'Or i dels Encantats a Santa Creu d'Olorda, entre altres.

Pel desembre del 1969 s'edita una nova revista, *Espurna*, que tampoc tindrà continuïtat, però que, com en el cas de Branca, ens és un bon niu d'informació sobre el que es feia aleshores a l'Agrupament. Ja no s'editarà cap més revista fins el curs 1973-1974.

Algunes activitats d'espeleologia:

- Exploració de les coves de l'Or i dels Encantats a Santa Creu d'Olorda (18-1-70)
- El Talps canvien de nom i posen el nom de Rats Penats al grup d'espeleologia, per similitud amb un altre grup existent (20-1-70).
- Exploració de la cova Freda i de l'avenc del Salnitre, en el decurs d'una marxa a peu de Martorell a Montserrat (25-1-70).
- Al matí compra de la primera escala del grup d'espeleologia. A la tarda, arranjament d'un racó a les golfes de la rectoria, com a local del grup (14-2-70).
- Exploració del Pou del Vernís (15-2-70). Les obres del *Tenis Pedralbes* a la muntanya de Sant Pere Màrtir, el faran desaparèixer l'any 1971.
- Primera sortida amb el Sire de Cornellà: avenc de Cornellà i un altre (1-5-70).
- A les coves de l'Or i dels Encantats: troballa arqueològica d'una destrala polimentada i un canell humà, cedida per Daniel Gros al Museu de Molins de Rei (3-5-70).

Les relacions amb l'escoltisme

Pel 12 d'octubre, als jesuïtes de Sarrià, Minyons Escoltes convoca una assemblea. Hi participen els bisbats de Barcelona, Vic, Girona i Tarragona. L'AE Martin Luther King hi assisteix també. Es volen modificar els estatuts en un seguit de temes que el Comissariat General creu ja superats, davant la nova situació social. Aquesta assemblea modifica les tres etapes d'educació escolta: Llops, Secció i Clan, per les quatre etapes actuals: Llops, Ràngers, Pioners i Clan.

Pel que fa a la resta de trobades de Branca o de formació de caps, no consten a l'arxiu, i no en tenim constància oral.

Les relacions amb altres grups

Els Guies en Servei, a través d'alguns dels seus membres, col·laboren en un nou grup sorgit a la parròquia, anomenat Nova Gent, que vindrà a ser una petita vàlvula d'escapament en el si del Clan. La seva activitat principal serà organitzar una exposició sobre Sant Just Desvern, al mateix casal, del 6 al 9 de setembre de 1970. L'exposició fou un èxit, del qual es féu ressò el

nostre *full parroquial* i el diari *La Vanguardia*. Aquest grup tingué una curta durada.

Formaren el grup: Francesc Cardona i Rigau, Jaume Guasch, Maite, Daniel Cardona i Rigau, Daniel Gros, i Juli Ochoa.

D'un temps ençà, un quants escoltes havien agafat interès per l'arqueologia gràcies a David Guasch. Això va fer que, poc o molt, hi hagués temporades de treball amb ell, o que ens posés en contacte amb el senyor Josep Barbarà i Farràs, responsable de les excavacions arqueològiques a la Penya del Moro.

2.4.-Tot fent camí, anem arrelant (1970-1971)

Aquest curs es va anar pastant a base de veure com els companys de l'inici es van donant de baixa per anar a fer la mili, en la seva majoria. Josep Nicolàs, Pere Cañelles, Miquel Àngel Jiménez, Jaume Guasch, Antoni Albasa i Josep Lluís Moia.

Mossèn Joan Rovira deixà aleshores d'ésser consiliari i pel setembre de 1971 deixarà d'ésser vicari de Sant Just Desvern. De consiliari, vindrà un capellà de les monges Dominiques, mossèn Josep Maria Joantorres. La seva presència com a consiliari fou molt discreta.

Una de les seccions que quedarà més fluixa serà la Secció Unitària, la que enmig del curs esdevindrà Rànger. Jesús Jiménez farà d'ajudant de Josep Àngel, tot i la seva joventut. I també a la meitat del curs s'inaugura la nova Unitat de Pioners, amb Juli Ochoa i Daniel Gros com a caps. Corren nous aires a Minyons Escoltes.

L'Estol, amb la baixa de Josep Nicolàs, es veurà reforçat per Lluís Navarro i Anna Mascarell els quals ajudaran l'Akeela Montserrat Nicolàs. Amb l'Esplet desaparegut, Montserrat López i Carme Bassó portaran les Daines més grans i iniciaran la nova Unitat de Guies, segons el nou mètode del moviment de Guies Sant Jordi.

Pere Cañelles deixarà el material de l'Agrupament, de la mateixa manera que Miquel Àngel, la caixa de l'Agrupament; ell mateix serà el dissenyador de l'actual segell de l'AE Martin Luther King. I amb Jaume Guasch finalment de baixa, el Clan deixarà de funcionar.

Malgrat tot, l'Agrupament es va anar adaptant a la nova situació. Al final de curs, però, hom no podia deixar de tenir una sensació de soledat i que el projecte s'escapava de les mans. Una certa confabulació intuïda entre els caps, els adolescents i els infants ens feia mirar endavant.

El treball fet dins l'Agrupament

A l'arxiu de l'Agrupament, actualment, no hi ha gairebé res. La majoria de notes han estat extretes del record oral dels protagonistes .

El total d'infants, segurs, per unitats, són:

Daines, 17; Llops, 23; Secció/Ràngers, 15; Pioners, 6; Clan amb alguns caps, 9; caps i consiliari, 5. En total, 75 membres a l'Agrupament.

L'activitat a les Unitats

Etol. - La Unitat de Llobatons funcionarà aquell any sense les Daines. Pel gener Josep Nicolàs marxarà a la mili, i la seva germana Montserrat farà d'Akeela. Lluís Navarro i Gómez serà el seu ajudant. Anna Mascarell hi serà a estones.

El campament d'estiu es fa en una casa de colònies a Gualba amb Montserrat Nicolàs i Anna Mascarell com a caps. Hi assistiren com a col·laboradors Josep Nicolàs (de permís de la mili) i els amics Ramon Albareda i Sebastià Berasategui, ambdós de Barcelona.

Daines/Guies. - Durant el curs les Daines grandetes passaran a formar part de la nova secció de Guies, i la seva cap serà Montserrat López. Col·laborarà amb ella Carme Bassó i Alemany.

Secció Unitària Jaume I/Ràngers. - Durant el curs, també hi ha el canvi i s'adopta el nou mètode de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi. Desapareix la Secció i en el seu lloc s'adoptà el mètode Ràngers, que canviarà la camisa grisa per la blau cel. El cap serà Josep Àngel Domínguez i Longàs, i Jesús Jiménez i Colàs, que era cap de Patrulla i que farà les vegades d'ajudant de cap.

Activitats: durant la tardor de 1970, activitat conjunta amb l'Agrupament per anar a treure fang de les cases de Cornellà, a causa dels aiguats que hi hagué.

A l'ermita de Sant Ponç, a Corbera, es fa el campament de Setmana Santa, del 8 al 12 d'abril. Hi assisteixin, Jordi Busquets, Rex Jones, Gonçal Soler, Enric Martí, Xavier Domínguez, Xavier Barrera, Bernat Hernández, Toni Lòpez, i els caps Josep Àngel Domínguez i Jesús Jimènez.

Pioners. - Amb els Ràngers grans s'inicia la nova Unitat. El 31 d'octubre es fa la primera reunió amb l'elaboració d'un sòciograma. Els caps seran Juli Ochoa i Daniel Gros,

Heus aquí algunes de les activitats que es feren aquell primer curs:

Reunió de Pioners per exposar les noves tendències pedagògiques de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi, apreses al curset de Sant Cugat (13.4.71)

Sortida de Pioners a les coves de l'Or i dels Encantats (14.4.71)

Durant el mes de juny, en Juli deixa els pioners de Sant Just Desvern, per anar a l'equip de caps de Pioners d'Esplugues.

El campament d'estiu el faran amb els Ràngers.

Clan Escarré. - (S'adopta de nou el nom inicial). El cap del Clan serà en Juli Ochoa, i a l'arxiu no hi ha res de l'època.

En acabar el curs, la vida del Clan era gairabé extingida a causa de l'anada a la mili de bastants dels seus components. Aquells que no van anar-hi farien de caps d'unitat.

A la tardor del 1970 hi hagué unes grans pluges, i tota la comarca del Baix Llobregat, quedà anegada. El Llobregat al seu pas per Cornellà, inundà la part baixa de la ciutat. Atents a la crida que es fa, l'Agrupament hi respon col·laborant-hi: els caps van anar a la barriada de Sant Ildefons, allí hi havia instal·lats els serveis sanitaris, amb els quals col·laboraren.

Els caps, el Clan i la Secció, després de vacunar-se contra el tifus, el tètanus, etc., amb les pales deixades per l'empresa Malaret de Sant Just Desvern, els van designar la tasca de treure fang d'una fàbrica i d'unes cases, on es podia veure clarament fins on havia arribat la crescuda de les aigües.

Els Rats Penats s'afilien al SIRE de la Unió Excursionista de Catalunya de Cornellà (1 d'octubre).

Excursió a Núria del Clan. Es va fer el Puigmal amb neu des del Santuari. Hi hagué qui tingué principis de congelació (19 i 20 de desembre de 1970).

Pel gener de 1971, els caps i el Clan van anar a acomiadar "Níco" (Josep Nicolàs), que se n'anava a la mili a Mallorca, des del port de Barcelona. Amb ell se n'anava un amic, i dins de l'Agrupament, un aglutinador de les diverses tendències, més o menys manifestes, que dulcificava quan la tensió creixia.

Del 15 al 21 de març, es va explorar la cova Mairuelegorreta prop de Gazteiz (País Basc). Aquesta fou la primera sortida fora de Catalunya, premonició del que seria en un futur el grup Rats Penats. Recordem la vida a l'interior de la cova durant tres dies i l'ambient a Euskadi com també l'amable visita a la cova d'espeleòlegs bascos i moltes anècdotes.

Les relacions amb l'escoltisme

Els cursets seran la millor manera d'anar entenent el que és l'escoltisme al nostre país i dins l'Església:

Cursets de caps a Molins de Rei, Sant Boi i a la Quadra de Miralles.

Del 8 al 12 d'abril.- Als jesuïtes de Sant Cugat, un curset de preparació de caps de Pioners per Setmana Santa. Hi vingué gent d'arreu dels Països Catalans. Hi van assistir Juli Ochoa i Daniel Gros. S'explicà el mètode pioner i es féu una introducció a la política, a la psicologia adolescent, i a l'anunci de l'evangeli i el creixement en la fe.

En el curset es presentà el llibret *L'Escoltisme: visió 1971*, llibre base per a la seva aplicació en el nostre Agrupament, i sobretot per a la formació dels caps.

16 de maig.- Assemblea de caps de Pioners als jesuïtes de Sarrià.

A la comarca, el comissari Josep Maria Astorch havia deixat de ser serho, i en el seu lloc hi havia Rafael Boloix de Sant Vicenç dels Horts.

Les relacions amb els altres grups

Com a joves del poble, sempre s'havia mantingut una relació amistosa, cadascú fent l'activitat de lleure on més li abellia: a l'Ateneu, a la parròquia o allí on fos. És a partir dels anys 70-71, quan aquesta amistat se centra i es vol comprometre d'alguna manera en veure la situació penosa del poble i del nostre país.

Durant aquests anys, es feien xerrades sobre la situació de Catalunya a l'Ateneu i en cases particulars. Recordo el senyor Travesset, enginyer industrial, com a un dels oradors nocturns que ens posaven al dia sobre la política nacional. Eren temps d'una clandestinitat més oberta.

Fruit d'aquest ambient neix el grup Equip Sant Just Desvern, amb l'intent (un pèl agosarat) d'aglutinar les entitats del poble: les escoles, l'Agrupament, l'Esplai, el Cine-Club Recerca, l'Ateneu, el grup d'arqueologia de David Guasch, les entitats esportives..., per tal d'ésser més efectius a l'hora de reexir en les activitats que hom pogués projectar. El grup tingué una vida curta, però en un futur proper l'esforç fet es veurà recompensat en empreses com l'afer *Tenis Pedralbes*, i l'inici dels Focs de Sant Joan a Sant Just Desvern. De l'Ateneu, hi havia entre altres: Dolors Cardona, Maria Rosa Tubella, Jordi Cortès, Anna Simó, Albert Cortès; i de l'Agrupament, Jaume Guasch i Daniel Gros.

Després de l'anada a Perpinyà per celebrar el mil·lenari del naixement de l'abat Oliba, la primavera del 71, el grup anà perdent cohesió fins a desaparèixer.

2.5.- Un camí costerut, però creïble (1971-1972)

Valoració global del curs

Quan els esdeveniments ho posen més difícil per continuar, un cop de mà del company ens dona nou alè per refer el camí. Dos companys de l'inici se'n van a causa del servei militar obligatori: Josep M. López i Frigola i Josep Àngel Domínguez i Longàs. Josep M. López era el cap d'Agrupament, que havia succeït Sebastià Serarols, company de caràcter segur, qui menà gairebé aquests tres primers cursos de l'Agrupament. Després d'ell s'haurà d'esperar dos cursos més, fins que hi hagi un nou cap. També Josep Àngel Domínguez i Longàs va ser un ajudant i cap fidel.

Així doncs, l'Agrupament queda mancat de caps. Sort dels companys i amics que anant i venint ens donaven un cop de mà oportú. El senyor rector, mossèn Ramon Grané, creu en el nostre projecte escolta i, malgrat que el racó de l'hort del Farràs és molt bonic, hi construirà els nous caus, i la pista de joc per a nosaltres i per a les Escoles Núria. A les escales hi seran les Guies. A la pista, per a els Llobatons i els Pioners. Els Ràngers i la secretaria dalt de la rectoria, al carrer Bonavista. Les unitats van treballar sense massa cohesió les unes amb les altres, però no es podia fer altrament.

La relació amb l'escoltisme comarcal hi guanyà. La subdemarcació Baix Llobregat-Garraf-Penedès va ésser una realitat tant pel que fa als caps com als adolescents, pel treball que s'anà fent.

El treball dins de l'Agrupament

La marxa de Josep M. López el mes d'octubre, obligà els responsables a inventar una nova manera de fer funcionar l'Agrupament, fins que no hi hagi un nou cap. D'entrada, va costar fer un equip col·legiat que dirigís l'Agrupament. Cada Unitat tenia prou feina per ella mateixa. Les reunions de caps feren possible crear un mínim d'estructura: un programa trimestral d'activitats, després cada Unitat serà autònoma i tindrà cura del material i d'una petita caixa de diners. Les quotes caldrà passar-les al nou tresorer de l'Agrupament el senyor Salvador Barrera i Fabre, que va ser el primer pare que va col·laborar amb l'Agrupament. Pel que fa als afers burocràtics, la tasca serà portada entre tots els caps.

El senyor rector, mossèn Ramon, serà el consiliari. Les activitats de conjunt de les quals hi ha referència actualment són:

-El 9 i 10 d'octubre de 1971, la sortida d'inauguració de curs es fa a Sant Quirze de Safaja, prop la casa de colònies, Torre Immaculada "Tres Pins". El preu era de 100 ptes.

-Com és habitual, l'organització del *Mercat de Calaf*, el festival i la recollida de paper.

Nombre de membres de l'Agrupament durant el curs

En el full d'assegurances del *Phoenix Assurance Company Limited* hi consten 5 caps, 15 nens de l'Estol, 6 nens Ràngers i 7 Pioners, amb un total de 33 membres, però comptant amb una llista d'ordre intern (on no hi són les Daines) hi apareixen nous membres a les unitats: els ajudants de caps i les Noies Guies amb llurs caps, que fan un total de 67 membres.

L'activitat a les unitats

Estol. - No en tenim cap dada, sols l'esmentada al camp d'estiu a can Companyó, a Guardiola de Berguedà.

Noies Guies. - Igualment no tenim dades actualment, d'allò que van fer. El camp d'estiu, també el feren conjuntament amb els Ràngers i l'Estol.

Rangers.- Del 4 al 12 de juliol es fan campaments d'estiu a can Companyó.

Pioners.- Aquestes són algunes de les activitats:

-Sortida a la Granera, al Moianès. Aquesta sortida els la va indicar mossèn Ramon Grané, el qual va dir que era un lloc bonic. El cert és que després de baixar a la Fàbrega es van perdre i van fer cap a la riera de Marfà. El lloc era preciós. Van visitar una masia-molí, que estava habitada. Més endavant van fer ràpel, i visitaren l'ermita de Sant Pere. El lloc agradà tant que van decidir que fos l'estada per al camp de Pasqua. Assistents: Salvador Barrera, Joaquim Panyella, Carles Benítez, Lluís Pacheco (exiliat xilè), Julià Martínez, Manuel Guiu, J. Josep Clemente, i Daniel Gros (5 i 6 de gener).

Una de les activitats que havien fet al Cau era l'estudi sobre orientació fet per Juli Ochoa. Així que, com la Pasqua era propera, faria una prova de cara a la promesa escolta: el raid de 24 hores. La comarca del Garraf fou el lloc designat. Hi havia dos equips. El 1r format per Manuel Guiu, Jordi Pérez Conill i Carles Benítez i el 2n per Salvador Barrera i d'altres pioners.

A cada equip se li donà un mapa de la zona amb les coordenades. Només havien de portar un mínim de menjar i de diners. La tarda era acabada quan marxaren. La boira era present, mentre de lluny encara se sentien crits de salutació. L'endemà a la tarda la missió era complerta.

Després, les anècdotes. El grup de Salvador Barrera va dormir a la presó de Castelldefels, el de Carles Benítez a l'estació de trens de Sitges, n'hi hagué que van veure una casa dels misteris, amb coses estranyíssimes... La sortida fou un èxit (la data del raid fou durant el pont de Sant Josep).

Els nous caus de l'hort del Farràs ja estaven acabats. La nova empresa triada seria tenir cura de la naturalesa. Durant la primavera caigué molta aigua, de tal manera que la riera de la font de la Bonaigua cobrí la font. Veieren que aquesta podia ser una bona empresa. Després d'un temps de demanar instrumental a l'Ajuntament, van desistir i ho feren a l'empresa Malaret, la qual els deixà pics i pales. Van fer un reguerot de dos-cents metres de llarg i d'un metre quadrat d'ample i fons, per tal de canalitzar l'aigua. El seguiment del treball fou bastant bo. Els ideals comunitaris semblaven que s'havien de fer realitat, fins i tot de viure pobrament i austera enmig d'aquell racó de natura.

El camp de Pasqua, del 30 de març al 3 d'abril, es va fer al Molí d'en Sala, al terme de Monistrol de Calders, a la comarca del Bages i situat més avall de Sant Pere de Marfà. Allí van plantar les tendes per passar aquells dies de lleure, de reflexió i de pregària. Hi van participar Jaume Aicart, Salvador Barrera, Julià Martínez, Joaquim Panyella i Daniel Gros. El cert és que costà molt entrar en reflexió sobre el paper que tenien dins el grup de Pioners i a dins de la nostra societat. La resta de temps l'ocuparen amb la pesca, muntant les instal·lacions, fent una petita enquesta al poble i banyant-se en aquelles aigües cristal·lines de les quals bevien. La nit de Pasqua van assistir a la vetlla.

En tornar del campament van veure com una excavadora els havia regirat tota la riera. El diàleg amb l'Ajuntament, com es pogué veure, era de sords!

-A primers de maig es fa una trobada entre els Pioners de Sant Feliu de Llobregat, Esplugues i Sant Just Desvern a la muntanya de Santa Creu d'Olorda. El tema era *Rabbit Land* (Josep M. Peredavid, cap de Pioners de Sant Feliu, va idear aquest nom, per la similitud amb Ibèria: terra de conills): una ciutat imaginada, en la qual la gent que hi vivia s'havia de comprometre amb el seu bon funcionament. El joc fou reeixit i el nois van sortir engrescats.

-Del 20 al 22 de maig, trobada a Santa Cecília de Montserrat. L'empresa fou arranjar el camí de Santa Cecília. Es féu una gimcana. Es pregà. Es reflexionà sobre els joves i l'escoltisme en general i en cada poble en particular. Es parlà sobre la relació noi-noia, etc. De la trobada, tots en sortiren beneficiats: caps i adolescents. D'aquí es refermà l'amistat amb Sant Feliu. Hi participaren Julià, Salvador, Carles, Jaume i Daniel. També a partir d'aquí es van enfortir els llaços amb la subdemarcació Baix Llobregat-Garraf-Penedès.

- Del 7 al 19 d'agost, travessa Puigcerdà-Andorra. Durant els mesos de juny i juliol, els Pioners i els caps van estar projectant una activitat conjunta. D'aquí en van resultar el camp d'estiu, que seria la travessa pel Pirineu, de Puigcerdà a Andorra. La travessa fou un èxit: Puigcerdà, Meranges i Andorra. Van hissar la bandera catalana al santuari nacional de Santa Maria de Meritxell. La nostra bandera onejava sola, sense cap pirata que la vigilés. Allí hi van passar dies de lleure i joc.

Van visitar el petit ermitatge, molt rústic. Fusta vella i olor de florit. Fosquedat. Llantions que brillaven, i la imatge rural de Maria. Al cap d'un mes, aquesta joia del nostre patrimoni religiós i cultural va ser empassada per les flames. A Andorra van fer nit al col·legi de les monges de la Sagrada Família. El pas fronterer de la Seu fou d'allò més angoixós. Es pensaven que portaven droga? armes? i els van fer llençar tot l'interior de la motxilla al damunt del taulell: roba bruta, etc.! La ruta fou un èxit. De Sant Just Desvern eren: Miquel A. Jiménez, Jordi Pérez i Conill, Jaume Aicart, Salvador Barrera i Daniel Gros.

Durant el curs, cal dir que continuaren les matinals dels diumenges a la Penya del Moro, sempre que no hi havia cap altra activitat.



Travessa Puigcerdà-Andorra. Camp d'estiu de Pioners- Caravel·les de l'Agrupament Martin Luther King amb els Pioners de l'Agrupament de Sant Feliu de Llobregat (curs 1971-1972). (Col·lecció: Daniel Gros i Martín)

L'afer "Tenis Pedralbes"

Ja feia mesos que el vessant que dóna a Sant Just Desvern, des de la muntanya de Sant Pere Màrtir, estava essent urbanitzat per fer-hi el "*Tenis Pedralbes*". La zona, declarada espai verd no va ser respectada pels propietaris amics de les altes esferes polítiques d'aleshores. Van fer una excepció per donar llum verda a la construcció de murs de formigó per assentar un club privat de tennis. Els Pioners es van moure juntament amb altres persones del poble per intentar sensibilitzar l'opinió pública del que s'estava fent a la muntanya.

Un diumenge van exposar uns murals reivindicatius a la plaça de l'Església i una taula per recollir signatures en contra de l'obra del "*Tenis Pedralbes*". Al cap de dues hores van haver de plegar perquè la guàrdia civil els ho va prohibir. S'endugueren els cartells i les signatures i els van prendre el número dels seus DNI.

Durant la vigília de la inauguració, va anar a la rectoria un enviat del "*Tenis Pedralbes*", demanant a mossèn Ramon Grané que anés a beneir les instal·lacions. Mossèn Ramon s'hi negà, dient que tot s'havia fet d'esquenes al poble. Aquest enviat el va començar a insultar i menysprear perquè feia cas d'uns quants desgraciats (d'aquest incident, en dono fe com a testimoni).

Davant d'aquesta prepotència, van decidir aplegar-se i efectuar una acció directa a les instal·lacions. Una nit van fer una pintada al peu d'una pista d'esquí artificial, on es llegia: "Marxeu, Sant Just Desvern no us vol". En una altra ocasió, hi hagué un altre grup que sabotejà part de la instal·lació elèctrica de la constructora.

El rebuig popular contra la construcció de les pistes anà en augment i tingué el suport de l'Ateneu. Amb un grup de la SEAS i amb el seu president Fulgenci Baños, es mirà de fer una taula rodona per informar sobre el que passava, com també un seguit d'accions dirigides a la conscienciació de la població. El triomf del poder i del capital supera amb escreix les reivindicacions d'un grup de ciutadans.

La relació amb l'escoltisme

La nostra relació amb l'escoltisme durant aquest curs dins de l'àmbit de l'Agrupament i de la unitat fou molt intensa. Pel que fa a l'Agrupament aquest no podia reeixir-hi a causa de la falta de caps que patia en aquells moments, però no es deixà d'anar a les reunions de comarca i de la Diòcesi.

Quant a la relació amb la subdemarcació, van fer un pas important de cara a consolidar aquesta tripleta comarcal del Garraf-Penedès-Baix Llobregat. Sobretot a partir de la trobada de Pioners de Santa Cecília de Montserrat. Aleshores hi havia de comissària Teresa Olivella, la qual a la vegada era cap de la Branca Caravel·les. Aquesta consciència de comarca la vam anar fent a base de trobades de caps, recordant, per exemple, Jordi Raventós de la Colònia Güell, Jaume Bosch de Sant Boi, Lluïsa Sanz d'Esplugues, com a secretària de la sotsdemarcació, amb Antonieta de Sitges, Josep Maria Peredavid de Sant Feliu, amb els caps de Martorell, Vilanova, Sant Vicenç dels Horts, Molins de Rei, Esplugues, etc., i també amb les trobades de Pioners que s'aniran fent d'àmbit local i comarcal.

Per la Branca de Ràngers, Xavier Moixart també anirà animant els seus caps per crear una consciència comarcal entre els Ràngers.

2.6.- El cinquè aniversari (1972-1973)

Valoració del curs

En acabar seran ja cinc cursos d'aquest Agrupament, fets a consciència i plens d'ideals joves per renovar el nostre país i el nostre món, a través dels jocs, l'excursió, l'empresa, la reflexió i la pregària. L'Agrupament ha de trobar el seu funcionament de conjunt, cosa difícil si no hi ha més caps, gent nova que accedeixi a les FOCA per donar nou aire a les unitats d'infants mossèn Ramon Grané, amb el regal dels nous caus, ens vol dir que creu en nosaltres i en aquest escoltisme sempre en tensió entre la vida i la utopia cristiana. Altrament, és prou conscient de com és de difícil portar a la pràctica el mestratge de Jesús enmig dels joves en un món canviant, i enmig d'una Església que durant massa segles ha viscut, en general, entotsolada i creguda que era el melic del món. El cert és que hi ha una nova Església que bull amb força de l'esperit, i que esperona a creure i anar més enllà de l'apatia i la indiderència, fruit lògic d'uns esquemes eclesials desfasats.

Les relacions amb l'escoltisme comarcal són excel·lents, com també ho són amb els diversos grups de caire cultural català o santjustenc.

De cara a la planificació del curs de l'any vinent, es demana poder tenir més caps d'Unitat i sobretot un nou cap d'Agrupament.

El treball fet dins l'Agrupament

En el consell d'Agrupament de 2 de setembre de 1972 es revisa el curs passat i es vol estructurar de nou el present d'aquesta manera:

Hi haurà un Equip de Caps que es reunirà periòdicament i que confeccionarà trimestralment les activitats. Les unitats gaudiran de la mateixa autonomia i, semblantment a l'any passat, els diners de l'Agrupament (quotes, rifes, *Mercat de Calaf*, operació paper, etc.) s'hauran de lliurar al senyor Barrera, el seu caixer. També, pel que fa als afers burocràtics, els portaran Montserrat Lòpez, ja que enguany no portarà cap Unitat, i Xavier Barrera.

Per altra banda, Núria Barrera i Bassó ajudarà Maria Carme Bassó a dur les Guies, i Assumpta Pagès portarà les Daines, amb el suport de Montserrat Nicolàs. Igual que l'any passat, els Ràngers els portarà Jesús Jiménez i els Pioners, Daniel Gros, que durant el mes d'abril iniciarà la *mili*.

El nombre de membres de l'Agrupament és de 38. Hi manquen els Llops i les Daines, i les llistes de Guies i de Ràngers és incompleta.

Les activitats de l'Agrupament de les quals hi ha constància escrita o oral són:

-El 26 d'octubre, presentació de l'actual segell de l'Agrupament, fet per Miquel Àngel Jiménez i Colàs.

-L'11 i 12 d'octubre, mossèn Ramon i l'Equip del Cinema del Casal ofereixen a l'Agrupament el taquillatge de les tres sessions de cinema de la pel·lícula *Veinte docenas de hijos*.

L'activitat a les unitats

Estol i Daines. - Les dues unitats van participar en el *Mercat de Calaf* i el Festival al Casal Parroquial. La seva recaptació fou de 425 ptes. Tampoc tenim constància de les activitats d'aquest curs a l'arxiu de l'Agrupament, o de forma oral per mitjà dels protagonistes.

Guies. - També les Guies participen en el *Mercat de Calaf* i en el Festival al Casal Parroquial. La recaptació fou de 2.845 ptes. No tenim dades sobre les seves activitats.

Ràngers. - També van participar en el *Mercat del Calaf* i el Festival del Casal Parroquial, i que la seva aportació a l'Agrupament fou de 725 ptes. El

camp de Pasqua el faran a Fontmartina, al Montseny. Es recorda que en aquell campament hi hagué neu. De la resta d'activitats no hi consta res a l'arxiu de l'Agrupament.

Pioners.- Aquestes són algunes de les dades de les quals disposem:

-El curs s'inicia el 14 d'octubre de 1972. Durant la reunió, es decideix que l'empresa a fer seria l'armari del nou Cau.

-El 12 de novembre, es va anar a la trobada comarcal de Pioners-Caravel·les a la Colonia Güell.

-El 24 i 25 de novembre, els pioners es van anar posant al dia des de l'inici del curs sobre la diada de Sant Joan i sobre la festa que en l'àmbit de Països Catalans estava duent a terme Tradicions i Costums (TIC) amb el nom de de Focs de Sant Joan, i que a Sant Just Desvern es coordinava des de l'Ateneu i des de l'Agrupament.

-La resta de reunions i activitats, moltes de les quals no se citen al llarg d'aquest calendari, s'aniran fent a la seu de TIC, al Palau Dalmases a Barcelona, on hi ha l'Òmnium Cultural, a la SEAS, a la Parròquia o bé en d'altres indrets. Els animadors del TIC eren Nemesi Solà de Barcelona i Jordi Cortès de Sant Just Desvern.

-El 9 i 10 de desembre, travessa pel Montseny. De Balenyà a Sant Celoni, passant per Seva, el Brull, coll Formic (dormir), Matagalls, Sant Marçal, les Agudes i el Turó de l'Home, Santa Fe i Sant Celoni (9 i 10 de desembre).

-Durant el curs, alguns pioners tenen contactes amb grups independentistes juvenils i col·laboren a editar fulls amb una "vietnamita". Carles Benítez ho descriu així: "El Cau va esdevenir un petit centre operatiu. Amb una vietnamita (màquina de ciclòstil manual) fèiem fulls que llançàvem a les nits pels carrers de Sant Just Desvern. En aquells fulls manifestàvem la nostra preocupació social i demanàvem la col·laboració ciutadana per participar en actes de caire reivindicatiu". Aquesta activitat es feia de nit al Cau.

-Els dies 10 i 11 de febrer es fa a la trobada de la sudemarcació per preparar la trobada comarcal que tindrà lloc a Pontons durant el mes de març. El tema serà treballar els "Valors Humans". Cada poble havia preparat el seu tema en els seus caus respectius.

-Del 17 al 19 de març es farà la trobada comarcal de pioners Caravel·les a Penyafort. El tema era "Valors Humans". Amb el bagatge de la trobada de Sant Boi, hom corregí errors i féu l'estada més amena.

-Durant el curs, també es col.laborà amb David Guasch, com també amb el responsable de les excavacions arqueològiques de la Peña del Moro, senyor Josep Barberà. Normalment s'hi anava els diumenges al matí.

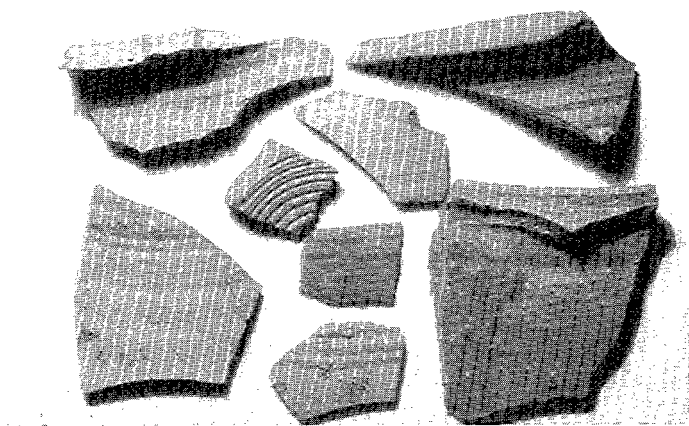
Les relacions amb l'escoltisme

En general es mantenen les relacions amb ME i GSJ.(29 d'octubre de 1972, reunió de caps d'agrupaments al carrer Llúria de Barcelona, i contactes per exemple amb Quel Martorell cap de la Branca de Pioners, o amb Teresa Olivella).

L'arrelament de la subdemarcació del Baix Llobregat-Garraf-Penedès es va fent realitat per a caps i adolescents. Per a uns a través de les nombroses reunions preparatòries i per als altres a través de les trobades: Colònia Güell, 12 de novembre de 1972, Sant Boi, 10 i 11 de febrer de 1973 i Pontons 17, 18 i 19 de març.

Ja durant el curs passat ME i GSJ havien elaborat un document sobre la coeducació. Aquest document féu forat, i ja trobem algunes unitats mixtes en trobades com a Pontons. A Sant Just Desvern es farà el proper curs en petites col.laboracions i d'una manera plena el 1974-1975.

També, durant el present curs, ME i GSJ elaboraren un nou projecte de cara als joves, un cop el Clan ja ha deixat de funcionar, aquest és el Truc. A Sant Just Desvern encara trigarà alguns anys a fer-se realitat.



Peces ibèriques trobades pels Pioners-Caravelles a la Peña del Moro (1972-1975). (Col.lecció Daniel Gros)

Les relacions amb altres grups

Continua l'anada a la Penya del Moro algun diumenge al matí. Els materials que es troben i que no són d'interès per a l'arqueòleg Josep Barberà es porten cap al Cau.

Les relacions dels Pioners amb el TIC i l'Ateneu ens fan adonar del redreçament cultural i polític de Catalunya. La nostra aportació serà col·laborar perquè arrel·li el gest dels Focs de Sant Joan al poble, i per portar la festa en d'altres indrets.

2.7.- Cap a una vida regular de l'Agrupament (1973-1974)

Valoració global del curs

És a partir d'aquest curs on la vida de l'Agrupament sembla recobrar una certa regularitat en el seu funcionament i estructura internes, com també tot allò que fa referència a les relacions amb el moviment escolta, des de les reunions de branques, d'agrupament, a la formació de caps. Sortosament la recerca d'un cap d'Agrupament reeixí essent el mateix Francesc Cardona, amb l'ajut de tots els caps, l'artífex d'aquesta nova revifalla.

Amb l'ànim de garantir la continuïtat del projecte escolta a Sant Just Desvern, calia refonamentar de nou les bases del treball gratuït dels joves en el temps de lleure.

Aquest curs, doncs, hi ha Carles Benítez que serà el secretari d'Agrupament, i Jaume Aicart responsable del material de l'Agrupament, tot recordant que Pere Canyelles, n'havia estat el darrer durant el curs 1970-71. El fidel senyor Salvador Barrera i Fabré continuarà la tasca de tenir cura de la caixa de l'Agrupament. La llopada comptarà per darrer any amb la presència sempre simpàtica de la cap Montserrat Nicolàs, i també Anna Mascarell deixarà aquesta responsabilitat.

Pel que fa a les Guies, continuen de caps Maria del Carme Bassó i la seva cosina Núria Barrera.

A Ràngers, Jesús Jimenez serà el darrer any que ho serà d'una manera continuada, tenint primer Joan Macià com a seu ajudant i després Joaquim Panyella.

Daniel Gros continua amb els Pioners amb la col.laboració estreta de Jaume Aicart, i a vegades de Salvador Barrera.

El treball fet dins l'Agrupament

De les dades copioses que hi ha a l'arxiu de l'Agrupament, n'hem espigolat aquestes com a més significatives:

-El 12 d'octubre, la inauguració del curs 1973-1974:

-A les 8 del matí, celebració eucarística d'Agrupament (preparada pels Pioners)

-A les 9, esmorzar gran xocolatada (preparació Guies)

-Ambientació Musical Folk (pels Pioners)

-A les 10 del matí, pas d'unitats

-A dos quarts d'11, joc de l'aigua blava

-El 13 de gener, activitats de Nadal:

-A les 8, missa i a les 9 inauguració amb un joc per a tothom. També es posen a la venda treballs manuals fets pels escoltes i guies, amb el gran Boom.

-El 9 i 19 de març es fa l'operació paper.

Publicacions.- S'inicia la publicació d'uns *Fulls d'Informació*, i tot seguit de la *Circular d'Agrupament*, els quals informen sobre la vida i activitats de l'AE Martin Luther King.

Material.- Refer de nou el material d'acampada i general no fou tasca gens fàcil, calia un caràcter ordenat i meticolós per fer-ho. Jaume Aicart és l'encarregat de tirar endavant la campanya "Pots, olles i paelles", i també el responsable de la renovació de tendes, llums, etc. Els usuaris d'aquest material, ho van agrair força.

Durant aquest curs el nombre de membres de l'Agrupament va ser de 62.

L'activitat a les unitats

Llops-Daines.- Endemés de participar en les tasques comunes d'Agrupament, entre d'altres es fan les activitats següents:

-El 24 de febrer, sortida a Santa Creu d'Olorda, a la trobada comarcal.

-Els 2 i 3 de març, sortida conjunta amb els Ràngers i Guies a Penyafort.

-Els dies 18 i 19 de maig, sortida a Prats de Lluçanès. Les caps són Anna Mascarell i Montserrat Nicolàs.

-El camp d'estiu es farà a Riells del Montseny amb Montserrat Nicolàs i Anna Mascarell com a caps. El matrimoni Sànchez i Burzón col·laboraran en les tasques d'intendència.

Ràngers.- El 4 de novembre, anada a la Salut a fer pràctiques de muntanya, amb l'ajudant de cap Joan Macià i Joaquim Panyella.

-El dies 8 i 9 de desembre, sortida a Núria, amb les Guies amb la finalitat de formar sobre la sexualitat. Els caps són Carme Bassó, Núria Barrera, Joan Macià i Jesús Jiménez.

-Els dies 26 i 27 de gener, excursió a Santa Creu d'Olorda, per preparar el 1r. Consell d'Unitat i fer jocs de nit. Hi assisteixen Jesús Jiménez i Joaquim Panyella com a responsables.

-El 10 de febrer, excursió a Sant Llorenç de Munt per fer la trobada amb els Ràngers.

-El dies 2 i 3 de març, excursió conjunta de Ràngers, Guies, Llops i Daines a Pontons. En total 42 assistents.

-De l'11 al 15 d'abril, camp de Pasqua a la masia de "La Roca", a Sant Llorenç Savall. Hi assisteixen Jesús Jiménez de cap i Joan Macià d'ajudant. Els Ràngers són Josep Murciano, Carles Palau, Xavier Barrera, Lluís Guiu, Francesc i Joan Sanz, Sebastià Vives, Mateu Bonet i Jaume Torelló. Es feren instal·lacions, olimpíades, concursos de pintura, jocs, vetllades i foc de camp amb imposició de fulards. Es dona gràcies al voltant de la taula eucarística, juntament amb els pares, el dia 14. Presidí la missa mossèn Ramon Grané.

-Els dies 11 i 12 de maig, trobada a Sant Cugat del Vallès de les branques Ràngers i Guies, com a caps hi anaven Jesús Jiménez i Joan Macià. Els Ràngers eren: Francesc i Joan Sanz, Josep Bassó, Mateu Bonet, Josep Garcia, Xavier Barrera, Sebastià, Jordi Pino, Oriol Gilella, J. Carles Palau, Ovidi López, Joan Massagué i Jaume Torelló. El lema era la "TERRANOVA. S'havia de construir una comunitat Terranova organitzada pels nois i noies, muntant-se el servei, les indústries, el govern, etc. Els objectius eren:

- Descoberta de la realitat del nostre país.

- Intercanvi dels problemes de les comarques.

- Visió d'una comunitat futura.

- Aprenentatge de noves tècniques.

-Del 7 al 17 d'agost, camp d'estiu. Es va anar al pantà de Sant Ponç a Oliu. Hi assisteixen Carles Palau, J. Manuel Fernandez, Antoni Collantes,

Xavier Barrera, Francesc Sanz i Joan Massagué. Jesús Jiménez recorda una anècdota del camp: “En Carles Palau va prendre mal navegant amb la Kon-tiki. Es va fer un tall que anava per tot el palmell de la mà fins al dit petit. Va ser el primer accident important que com a cap havia d'atendre. Els seus pares un cop assabentats van venir i el van deixar acabar el campament. Es dona les gràcies per “acceptar” l'accident i pels ànims que els van donar”

Guies.- Heus ací les dades que hem pogut extreure d'aquest curs:

-El 4 de novembre, anada a Gelida per preparar el Nadal. Hi anirà Carme Bassó de cap.

-Els dies 8 i 9 de desembre, excursió conjunta amb els Ràngers a Núria.

-Els dies 16 i 17 de febrer, excursió conjunta amb els Pioners a la Fàbrega, Sant Pere de Marfà i Moià.

-Els 2 i 3 de març, excursió conjunta de Ràngers, Llops i Daines a Penyafort.

-Del 8 al 13 d'abril, camp de Pasqua a Aiguamúrcia, Santes Creus. Hi assisteixen com a caps Carme Bassó i Núria Barrera.

-De l'1 al 8 d'agost, camp d'estiu a can Torrat, Vidrà, Pressupost 900 ptes. Caps: Maria del Carme Bassó i Núria Barrera.

Pioners.- Els caps de Pioners eren Daniel Gros i Jaume Aicart.

Endemés de participar en les tasques comunes com a Agrupament, els Pioners feren les següents activitats entre d'altres que no consten a l'arxiu ni a les notes personals:

-Els dies 17 i 18 novembre, anada a Castellterçol, amb la finalitat de visitar el poble i de planificar el curs.

-Els dies 16 i 17 de febrer, excursió conjunta amb les Guies per la Fàbrega, Sant Pere de Marfà i Moià. La finalitat era la preparació dels dos grups per treballar junts en un futur.

-Els dies 23 i 24 de març, trobada comarcal de la Subdemarcació Baix Llobregat-Garraf-Penedès, a Begues, de Pioners i Caravel·les a la Clota (Garraf).

-Abans de Pasqua, amb els Pioners, es faran *extra-jobs* per finançar el camp d'estiu. Un d'aquests era fer mones en la pastisseria Cases-Fontcoberta de Torrelles de Llobregat.

- Els dies 8 i 9 de maig, excursió a Santa Maria de l'Estany per preparar

la promesa de Josep Murciano, Carles Mateo i d'Andreu Alturo (8 i 9 de maig). La vida pioner anava madurant en els joves. Carles Benítez recorda com "en aquelles sortides van descobrir els molins d'aigua, les ermites, l'església de Moià, com també les masies d'aquella comarca. Tot era, una manera d'apropar-te al teu país. A l'escola ens havien ensenyat les quatre províncies, com la taula de multiplicar. No obstant això, la situació política ens desvetllava constantment les inquietuds i ens marcava molt, com la mort de Puig Antich i la detenció dels 113 de l'Assemblea de Catalunya. Més d'un dissabte havíem sortit a fer pintades pel nostre compte i al Cau escoltàvem les cançons de Lluís Llach, Raimon, Paco Ibañez i Víctor Jara. En aquells moments el Cau significava per a molts de nosaltres una petita illa de llibertat, la qual intentàvem exterioritzar en totes les nostres activitats".

Abans del camp d'estiu, es va recopilar material d'història, de geografia i de natura referent al Montsant. Es va traçar un hipotètic recorregut, vam prendre contactes amb escoltes de Reus,...

Del 8 al 18 d'agost es va fer el camp d'estiu, fent la travessa del Montsant. Hi participen Jaume Aicart, Josep Murciano i Daniel Gros. La ruta serà: Albarca, ermita de la Mare de Déu del Montsant, Uldemolins, Congost del Fraguerau, Margalef, la Bisbal de Falset, Cabassers, Vilella Baixa i Alta, les runes de la Cartoixa d'Scala Dei, la Morera del Montsant, Poboleda, Cornudella i ermites, Siurana i Cornudella.

Els tres Pioners van gaudir d'allò més contemplant la natura, parlant amb la gent dels pobles i agraint el seu acolliment. També va ser una bona prova de convivència, acceptant-se en les qualitats i els defectes.

Les tasques que van intentar fer al llarg de la ruta foren: vivacs, un petit laboratori per estudiar la fauna i la flora amb fitxes d'arbres, d'animals susceptibles d'ésser contemplats, cuina, guions d'entrevistes, arquitectura i història, agricultura i treballs menestrals com també la lectura de la Paraula de Déu i comentaris.

Al llarg de la ruta la natura els anava posant al pas: el riu, un toll d'aigua gelada, una bassa d'aigua d'un gran mas i moltes altres coses de franc. Gràcies Senyor!

A Siurana van trobar un grup d'escoltes de Reus, amb els quals van fer amistat de seguida i van compondre, ells la lletra, i nosaltres amb la música dels goigs de Sant Just i Sant Pastor, aquest cant al Montsant:

Oh Montsant, Montsant Montsant

Tu que n'ets tan ample i gran!

Les relacions amb l'escoltisme

El 23 de maig, dins de l'àmbit de l'Agrupament, la nostra aportació a la subdemarcació continua: Francesc Cardona hi col·labora en la Branca de Ràngers. D'ell és una circular de la subdemarcació parlant sobre allò que cal fer en un camp d'estiu.

Per a aquest curs el comissari de la subdemarcació serà Jaume Bosch de Sant Boi. La FOCA serà a poc a poc una realitat normal, en l'etapa inicial i de formació permanent.

2.8.- Arrelament i creixement (1974-1975)

Valoració global del curs

Amb els estira i arronsa típics de tota valoració humana, l'Agrupament anava arrelant i creixent en totes les direccions, a Sant Just Desvern i a tot arreu. La vida a les unitats -element termomètric- era bona i rica. La gestió organitzativa no passa per alt i, amb l'escoltisme, el lligam que s'hi fa és a través de la vida ordinària i les reunions. Trobades -Sinera'80 i l'Eix-. Celebracions, com el XX aniversari de la mort de mossèn Batlle. Estem arrelant i creant lligams de solidaritat.

El treball dins de l'Agrupament

Enguany és també temps de relleus, Montserrat Nicolàs i Anna Mascarell donen el relleu al nou equip de caps de la llopada, essent-ne Maite Blàzquez, Julià Martínez i Pilar Bassó els nous responsables.

Carles Benítez, juntament amb Joan Macià, Joaquim Panyella i Isabel Campreciós formaran l'equip de caps de Ràngers i Noies Guies. Jesús hi serà poca estona, la suficient per encoratjar els novells caps. La nova etapa de coeducació no serà fàcil, però calia passar-la.

Així mateix, Caravel·les i Pioners iniciaran el curs amb aquest criteri pedagògic. Carme Bassó i Daniel Gros van dir adéu en el seu darrer curs a l'Agrupament, mentre que Jaume Aicart, Salvador Barrera i la seva germana Núria s'aniren preparant perquè hi hagués continuïtat i ganes de millorar la tasca d'educar els adolescents.

La secretaria va canviar de mans, va ser Manuel Guiu. Qui havia de dur el pes del material fou Josep Murciano.

Activitats

- FOCA prèvia a nivell d'Agrupament (setembre)
- Inauguració del curs 1974/75 (octubre)
- La Presinera a Sant Just Desvern (febrer)
- Consell d'Agrupament a Montserrat: FOCA permanent (febrer)
- Assemblea d'Agrupament: renovació del Consell d'Agrupament amb votacions (maig)
- Consell d'Agrupament a Castellvell: FOCA permanent (maig)

Les relacions amb l'escoltisme

Durant el primer trimestre, l'Agrupament participa de diverses maneres en la commemoració del XX aniversari de la mort de mossèn Batlle, fundador del nostre escoltisme catòlic i gran patriota català.

Sinera'80

Del 27 al 30 de març de 1975, el nostre moviment escolta fa un pas endavant per adequar el nostre escoltisme als signes dels temps, i convoca aquesta trobada general al Castell de l'Areny a la comarca del Berguedà.

Jesús Jimènez en serà uns dels ponents, i ens ha deixat aquesta portada oficial de la trobada:

"Catalunya 1975. La societat en què vivim ens exigeix cada vegada més una major responsabilitat en la nostra tasca educativa dins l'escoltisme. Joves en una Església en marxa, hem de trobar cada dia una nova visió de la nostra fe de sempre. El món d'avui ofereix als nois i noies nous atractius que ens obliguen a crear ambients i mètodes que permetin noves formes d'activitat en els grups.

És una tasca de tots. Sempre és inacabada. Mai no en sabem prou.

Perquè volem respondre en la vida de grups als desigs, aspiracions i necessitats del creixement dels nois-noies.

Perquè volem col·laborar, a través de l'acció educativa, en la construcció d'una societat més justa.

Perquè volem conèixer millor alguns aspectes de la societat que ens envolta.

Perquè volem viure comunitàriament la fidelitat de l'Evangeli que hem d'anunciar a les noies i als nois. SINERA'80".

L'Eix

L'Eix és un altre punt obligat d'atenció que havia d'orientar els Pioners-Caravel·les durant els anys vuitanta.

Activitats de les Unitats

Llops-Daines.-

- Sortida a Begues. Convivència (desembre).
- Sortida al Tibidabo. Jocs i tècniques d'orientació (març).
- Excursió a Castellvell. Treballs per a la promesa (abril).
- Sortida a Sant Quirze de Safaja. Preparació del camp d'estiu (maig).
- Sortida a Sant Miquel de Fai. Preparar un camp d'estiu (juny).

Noies Guies i Ràngers.- Enguany és el primer a encetar la coeducació entre Ràngers i Noies Guies. Jesús Jiménez en farà un seguiment, prudent, col·laborant d'una forma puntual. Els caps del curs són Isabel Campreciós, Joan Macià, Joaquim Panyella i Carles Benítez, aquest darrer explica que Les activitats que van realitzar van ser:

-Sortida al Papiol, per fer el 1r consell per elegir l'operació. Es va elegir l'espeleologia (desembre).

-Sortida a Collbató per explorar coves: Salnitre i cova Freda (febrer). Tot i que l'operació acabava per Setmana Santa, hi va haver una davallada de l'esgrecament inicial. Els nois durant les hores de reunió preferien fer baixades de karts amb coixinets pel carrer Freixes. Vam haver de reconduir el seu joc amb un "Gran Prix d'Scalextric". No hi ha cap dubte que aquelles inquietuds es van desencallar més endavant amb les curses actuals de *karts de coixinets*.

"Gran Prix d'Scalextric" al Casal Parroquial. Els guanyadors van ser Jordi Busquets i Carles Lavèrnia. (8, 9, 15 i 16 de març).

-Sortida sorpresa d'orientació (març).

-El camp de Pasqua es va fer a Albinyana. Va consistir a fer una visita a la cova Vallmajor amb l'objectiu de dibuixar-la i fotografiar-la. Paral·lelament es feren altres activitats i jocs de nit i especialment una xerrada sobre la pena de mort. Aquest tema va ser introduït a través d'una hipotètica família marginal, en la qual un dels seus fills es veu abocat a cometre un crim. Cada noi va intentar de posar-se a la pell de cada personatge

durant el judici que es va fer. Cal fer esment que, aleshores, la pena de mort era aplicada a l'Estat espanyol.

Nois i noies van anar argumentant els pros i contres d'aquella hipotètica tragèdia. Tots van acabar dient que el problema estava en l'origen de la marginalitat i que el que calia era treballar perquè no hi hagués més barris marginals, alcoholisme,... Una bona reflexió per a un camp de Setmana Santa.

-Sortida al Papiol: Trobada general de Ràngers-Guies (maig).

-Travessa pel Montseny (juny)".

Pioners i Caravel·les

-Sortida a Santa Maria de l'Estany per preparar la castanyada (novembre).

-Descoberta de la pobresa al Camp de la Bota, Barcelona. Van parlar amb gent del barri. Heus aquí una mostra:

"Al barri hi ha 692 barraques amb 3.270 habitants. Les humitats estan a l'ordre del dia, perquè hi ha molts pous negres, i perquè els carrers no estan pavimentats. Hi ha malalties per culpa de les humitats, 43 per cent de bronquials, el 31 per cent de reuma i el 15 per cent d'afeccions a la pell (desembre)".

-S'esceneficà "La Marginació" durant les festes de Nadal.

-Travessa de Sant Quirze a Sant Feliu de Codines (gener).

-Sortida a les Torres a can Furriol per fer la promesa (abril).

-Els dies 26 i 27 d'abril, sortida a Castellnou per participar a la trobada general de l'Eix. "Dèiem que l'eix neix, un eix creix, i un eix uneix". Van sortir de l'Hospitalet de Llobregat tots els Pioners i Caravel·les d'arreu de les Balears i la Catalunya estricta. Allí els esperava un tren de l'Oest i junts van emprendre el camí. Allà van fer les activitats corresponents i es va presentar el llibre vermell de l'Eix, eina bàsica de treball, que actualitzava l'anterior, del 1971. Amb una immensa assemblea al voltant de la taula eucarística van acabar la trobada.

Es fa una sortida a Cubelles per preparar l'exposició d'arqueologia (maig). Enguany es faria al final d'una empresa que sense ésser-ho ens va ocupar un quants anys gaudint i treballant a la Penya del Moro, guiats pel senyor Barberà, i en un principi per David Guash. Les Caravel·les i Pioners van decidir fer i acabar l'empresa d'arqueologia. Així els van fer moure per tal de cercar col·laboracions dels esmentats més amunt, i a crear tres equips

de treball: Decoració, Història, Dibuix i Fotografia que durant tot aquest temps treballarien fins a l'exposició de l'Ateneu, els dies de juny 8, 14 i 15. L'exposició obtingué un èxit important per la quantitat de pece i d'elements per a fer comprendre la vida d'aquests nostres avantpassats del segle IV abans de Crist. En acabar l'empresa van fer una sortida a la Penya del Moro i una vetlla de nit.

El camp d'estiu, el van fer a can Quei a Castellfollit de la Roca. Van fer una instal·lació elèctrica. Jaume Aicart n'era el cap.



Els Pioners amb un grup d'escoltes de Reus a Siurana. Dret: Daniel Gros, enmig de dos escoltes de Reus. Ajupit: Jaume Aicart, dos escoltes de Reus i Josep Murciano (Estiu de 1974). (Col·lecció Daniel Gros)

2.9.- De la foscor a la claror: Franco s'ha mort, l'escoltisme en llibertat pren un altre rumb (1975-1976)

Valoració global del curs

La mort del general Franco canviarà la manera de viure i de concebre la llibertat. L'escoltisme, com a element de resistència de la dictadura, haurà de trobar camins que si bé no van ser fàcils de trobar, hauran de marcar el nou

rumb de l'escoltisme catòlic català. Ara, la pedagogia escolta no tindria davant un enemic tan clar. Ara, en la llibertat, l'enemic serà molt subtil, més esmunyadís. La màxima escolta, però, continuarà essent vàlida: "deixar el món millor de com l'hem trobat".

Durant aquest temps, l'escoltisme en general i el nostre en particular es comprometrà amb el canvi polític en la transició. L'any 1975, en acabar la missa del Gall, el nostre Agrupament va oferir a la gent que va voler l'audiovisual de "l'Illa", amb el consegüent col·loqui. A la sortida es lliurà un full on hi havia escrit el mot "AMNISTIA". L'Agrupament també se sumà internament al Congrés de Cultura Catalana. L'Agrupament farà el seu camí, no sense estalviar en problemes. L'escoltisme continua i es prepara per a la democràcia.

Funcionament de l'Agrupament

Ernest Villuendes serà el segon pare que entrarà a col·laborar en les tasques de suport. Ell portarà la secretaria amb l'eficàcia que s'esperava de la seva experiència en el món escolta.

Llops i Daines.-

Comptaran de nou amb Maite Blàquez i amb els nous ajudants Montse Montón i Martí Mercadal. Destaquem tres sortides que tenim ressenyades:

El 21 de desembre, sortida a can Farriol. A Penyaforat, al Penedès i finalment, els dies 27 i 28, excursió a Sant Quirze de Safaja.

Ràngers.-

Per decisió del seu cap Carles Benítez, passaran amb l'Agrupament Escolta Sant Jordi d'Esplugues a formar una única Unitat, ja que a Sant Just Desvern només són quatre els Ràngers. Van triar l'operació espeleologia a través d'un muntatge audiovisual. Es fan tres equips de treball, l'un vetllarà per fer diners per finançar l'operació, l'altre per la infraestructura, i el tercer, cercarà dades per visitar coves i avencs. El Gran Boom es va fer al Montcau el 20 i el 21 de març. Dins la cova del Manel, els Ràngers van poder veure la meravella de la sala de les banderes... Altres sortides foren el 29 i el 30 de novembre al mas Pedrós, a la subcomarca del Moianès. El camp d'estiu el van fer a l'Alt Empordà, a la font del Collell, al terme municipal d'Albanyà, del 17 al 30 de juliol de 1976.

Pioners i Caravel·les.-

Tindran com a caps Núria Barrera, Jaume Aicart i Josep Murciano. La intendència la portarà Andreu Alturo. Van organitzar un concurs fotogràfic. L'exposició durà del 23 al 28 de febrer. Algunes excursions foren l'11 i 12 d'octubre a Vallvidrera; el 29 i 30 de novembre, sortida conjunta amb els Ràngers al mas Pedrós, al Moianès. El 3 i 4 d'abril excursió a Moià, i l'1 i 2 de maig, excursió a Sant Quirze de Safaja. El 20 i 21 de març, també a Sant Quirze.

Nota.-Aquestes dades han estat extretes de l'arxiu de l'AE Martin Luther King, curs a curs, a través de les llistes internes del mateix Agrupament, dels llistats de l'assegurança obligatòria, de les revistes *Branca*, *Espurna*, i *Circular d'Agrupament*, com també de les de les notes personals de Sebastià Sarerois, Juli Ochoa, Jesús Jiménez, Carles Benítez i Daniel Gros.

Cal agrair també la valuosa informació donada per Josep M. López, Montserrat Nicolàs, Josep Nicolàs, Montserrat López, Jaume Guasch, mossèn Joan Rovira, Josep A. Domínguez, Francesc Cardona, M. Carme Bassó, Jordi Raventós, Jaume Aicart i Josep Bassó.